

NÉMET NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Sata Lehel
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen - nappali
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Indítható specializáció(k):	
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	1200
levelező tagozaton:	-
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	
levelező tagozaton:	-
Mobilitási ablak:	2. és 3. félév

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2025. 03. 21.)

1. A mesterképzési szak megnevezése: német nyelv, irodalom és kultúra (German Language, Literature and Culture)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat szakképzettség: okleveles német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in German Language, Literature and Culture
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
 - 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló

1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész szakemberek képzése, akik a német nyelv, irodalom és kultúra tudományának átfogó ismeretével és a német nyelvben, a német nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész tudása

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Részleteiben átlátja a német nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelvészetre, a német irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Választott szakterületének (német nyelvészet, német nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

képességei

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a német nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

</

Képes német nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

attitűdje

Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.

Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

autonómiaja és felelőssége

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és kutatási módszerei, német nyelvtörténet, nyelvészociológia, variációs nyelvészet, kontrasztív nyelvészet, a nyelv és nyelvi rendszer fejlődési tendenciái, pragmatika) 20-30 kredit;

- irodalomtudomány (az irodalomtudomány történeti, „klasszikus” és jelenkori iskolái, irodalomtörténeti korszakok és irodalomelméleti irányzatok, szövegelemzés, az irodalomtudomány interdiszciplináris módszerei) 20-30 kredit;

- kultúra- és médiatudomány [a modern kultúra- és médiatudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, interkulturalitás, intermedialitás, kultúra közvetítés (műfordítás), kortárs kultúra] 10-20 kredit;

9.1.2. A képző intézmény ajánlata alapján választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk az irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány tárgyköréből, amelyek kredittartománya további 30-40 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

Erläutern Sie die Grundzüge einer Literaturtheorie an einem literarischen Beispiel! Wählen Sie eine der folgenden Theorien: Hermeneutik, Strukturalismus, Rezeptionsästhetik, Psychoanalytische Literaturinterpretation, Diskursanalyse, Intertextualität, Dekonstruktion, Gender Studies.

Beschreiben Sie Interkulturelle Interaktions- und Kommunikationsprozesse an einem literarischen Beispiel Ihrer Wahl!

Was ist Kulturrelativismus und welche Rolle spielt er diachron und synchron in den Disziplinen Ethnologie und Interkulturelle Kommunikation?

Was sind und wie funktionieren kulturelle Filter? Erläutern Sie die theoretischen Grundlagen und geben Sie Beispiele!

Welche Kulturtheorien kennen Sie? Erläutern Sie eine Kulturtheorie Ihrer Wahl!

A.2. Epochen der deutschsprachigen Literatur im historischen Kontext: Darstellung einer Epoche freier Wahl

Empfohlene Literatur:

Metzler Lexikon Literatur- und Kulturtheorie : Ansätze - Personen - Grundbegriffe / hrsg. von Ansgar Nünning, 3. aktualisierte und erw. Aufl. Stuttgart; Weimar: Metzler, 2004

Nünning, Ansgar: Grundbegriffe der Kulturtheorie und Kulturwissenschaften, Stuttgart; Weimar: Metzler, 2005

Kulturtheorie / [hrsg. von] Dorothee Kimmich, Schamma Schahadat, Thomas Hauschild, Bielefeld: Transcript, 2010 (Basis-Scripte - Reader Kulturwissenschaften ; 1.)

Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz: Grundbegriffe, Theorien, Anwendungsfelder / herausgegeben von Jürgen Straub, Arne Weidemann und Doris Weidemann, Stuttgart; Weimar: Metzler, 2007

Jahraus, Oliver – Neuhaus, Stefan: Kafkas »Urteil« und die Literaturtheorie. Zehn Modellanalysen. Stuttgart: Reclam, 2002.

Culler, Jonathan: Literaturtheorie. Stuttgart: Reclam, 2002

Schmid, Ulrich: Literaturtheorien des 20. Jahrhunderts. Stuttgart: Reclam, 2010

Eicher, Thomas-Volker Wiemann: Arbeitsbuch Literaturwissenschaft (2., durchges. Aufl.; Paderborn: 1997 [=UTB Große Reihe 8124])

Burdorf, Dieter: Einführung in die Gedichtanalyse (Stuttgart: Metzler, 1995 [=Sammlung Metzler 284])

Kahrmann, Kordula, Gunter Reiß, Manfred Schluchter: Erzähltextanalyse. Eine Einführung. Mit Studien- und Übungstexten (Königstein/Ts.: Athenäum, 1986 [=Athenäum Taschenbücher 2184; Literaturwissenschaft])

Pfister, Manfred: Das Drama. Theorie und Analyse (München: W. Fink, 1982 [=UTB 580])

Schmid, Wolf: Elemente der Narratologie. 2., verb. Aufl. Berlin etc.: de Gruyter, 2008.

Vogt, Jochen: Einladung zur Literaturwissenschaft - Hypertext-Vertiefungsprogramm im Internet zu seinem Buch: <http://www.uni-essen.de/literaturwissenschaft/aktiv/einladung.htm>.

Deutsche Literaturgeschichte / Erika und Ernst von Borries, 5. Aufl., München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 2006-

Deutsche Literaturgeschichte : von den Anfängen bis zur Gegenwart / von Wolfgang Beutin [et al.], 6. verb. und erw. Aufl., Stuttgart ; Weimar : Metzler, 2001

Deutsche Literatur : Eine Sozialgeschichte / hrsg. von Horst Albert Glaser, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1991-

Braun, Michael: Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung. Stuttgart: UTB, 2010

Linguistik

Kontrastive Grammatik

Grammatische Kategorien der dt. und ung. Nomina. Kontrastivität im Numerusgebrauch.

Das Genus verbi: Aktiv, Vorgangs- und Zustandspassiv im Deutschen und Ungarischen.

Dt.-ung. Kontrastivität im Artikelgebrauch: Identifizierung, Generalisierung, Prädikatsteil.

Theoretische Basis der kontrastiven Dependenzsyntax (Dependenz und Rektion, Satelliten, Satzglied vs. Attribut, Ergänzung vs. Angabe, Prinzipien und Typen der formalisierten Darstellung).

Dt.-ung. Kontrastivität im Bereich der Satzbaupläne. Typische Interferenzfehler.

Satztopologie: dt.-ung. Kontrastivität im Bereich der syntaktischen Bedingungen.

Pflichtliteratur:

Herunterladbare Handouts, außerdem:

Pilarský, J. (Hrsg., 2013). Deutsch-ungarische kontrastive Grammatik. Band 1 und 3. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

*Német nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak tanterve***Törzsanyag, Elméleti alapozás**

8 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
<i>Irodalomtudomány módszertana modul</i>						
BTNM111MA-K4	Az irodalomtudomány módszerei	2	koll	4		1.
<i>A nyelvtudomány módszertana modul</i>						
BTNM211MA-K4	A nyelvtudomány módszerei	2	koll	4		1.

Szakmai törzsanyag

32 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
<i>Szakmai nyelvi fejlesztési modul</i>						
BTNM411MA-K3	Német fonetika	2	gyj.	3		3.
<i>Irodalomtudományi modul</i>						
BTNM311MA-K5	Korszakok, szerzők, műfajok	2	koll.	5		1.
BTNM312MA-K4	Korszakok, szerzők, műfajok 1	2	gyj.	4		1.
<i>Nyelvtudományi modul</i>						
BTNM413MA-K4	Kontrasztív grammatika 1: Morfológia	2	koll.	4		1.
BTNM415MA-K4	Kontrasztív grammatika 2: Szintaxis	2	koll.	4		2.
<i>Kultúratudományi modul</i>						
BTNM513MA-K4	A kultúra elméletei	2	koll.	4		1

Differenciált szakmai anyag B a. *Kötelezően választandó szakirányú specializáció:*

(B)(a)(1) Német nyelv-, irodalom- és kultúratudomány

57 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Nyelvészet blokk						
BTNM613MA-K3	A mai német nyelv pragmatikája	2	gyj	3		3.
BTNM615MA-K3	A mai német nyelv szemantikája	2	gyj.	3		1.
BTNM621MA-K3	Bevezetés a fordítástudományba	2	koll	3		1.
BTNM622MA-K3	A mai német nyelv szocio-lingvisztikája	2	gyj	3		4.
BTNM611MA-K3	A német nyelv története	2	koll	3		4
BTNM625MA-K3	A mai német nyelv lexikológiája	2	gyj	3		2.
Irodalom és kultúra blokk						

BTNM558MA-K3	Az irodalom medialitása	2	gyj	3		2.
BTNM555MA-K3	Interkulturális kommunikáció előadás	2	koll	3		2.
BTNM556MA_K3	Interkulturális kommunikáció gyakorlat	2	gyj	3		2.
BTNM551MA-K3	Interkulturalitás 1: A kultúrák találkozása	2	gyj	3		3.
BTNM552MA-K3	Interkulturalitás 2: Kulturális transzfer (irodalom, film, színház)	2	gyj	3		3.
BTNM553MA-K3	Interkulturalitás 3: Az interkulturalitás történeti jelenségei	2	gyj	3		4.
BTNM554MA-K3	Interkulturalitás 4: Német-zsidó kultúra közép-európai kontextusban	2	gyj	3		4.
BTNM533MA-K3	Irodalom és más médiumok 1	2	gyj	3		3.
BTNM534MA-K3	Irodalom és más médiumok 2	2	gyj	3		4.
Tudományos műhelymunka blokk						
BTNM711MA-K2	Tudományos projektmunka 1	2	konz.	2		3.
BTNM712MA-K2	Tudományos projektmunka 2	2	konz.	2		4.
BTNM713MA-K2	Diplomamunka konzultáció 1	2	konz.	2		3.
BTNM714MA-K2	Diplomamunka konzultáció 2	2	konz.	2		4.
BTNM710MA-K4	Online kommunikáció	2	gyj	4		1.

(B) Differenciált szakmai anyag

(B)(a) Kötelezően választandó szakirányú specializáció:

(B)(a)(3)Üzleti projektmenedzsment 57 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
Gazdasági ismeretek						
BTNM719MA	A marketing alapjai	2	koll	5		2
BTNM720MA	Információmenedzsment	2	koll	5		2
HR ismeretek						
BTNM728MA	A szolgáltatások koncepciói	2	koll	5		3
BTNM717MA	Vezetési ismeretek (Personalführung)	2	koll	5		3
BTNM730MA-K4	Public relations	2	koll	4		4.
BTNM731MA	Protokoll	2	koll	4		3.
BTNM710MA-K4	Online kommunikáció	2	gyj	4		1.
Fordítástechnikai ismeretek						
BTNM651MA-K3	Általános fordítástechnika 1.: német – magyar	2	gyj	3		1.
BTNM652MA-K3	Általános fordítástechnika 2.: magyar-német	2	gyj	3		2.
BTNM731MA-K3	Komplex fordítás 1: Ismeretterjesztő szövegek fordítása	2	gyj.	3		4.

BTNM732MA-K3	Komplex fordítás 2: Közgazdasági szaknyelv	2	gyj.	3		4.
BTNM555MA-K3	Interkulturális kommunikáció előadás	2	koll	3		2.
BTNM556MA-K3	Interkulturális kommunikáció gyakorlat	2	gyj	3		2.
BTNM711MA-K2	Tudományos projektmunka 1	2	konz.	2		3.
BTNM712MA-K2	Tudományos projektmunka 2	2	konz.	2		4.
BTNM713MA	Diplomamunka konzultáció 1	2	konz.	2		3.
BTNM714MA	Diplomamunka konzultáció 2.	2	konz.	2		4.

	Testnevelés	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4

Diplomamunka 20 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kre-dit	Előfeltétel	Félév
BTNM900MA	Diplomamunka	0	gyj	20		6
BTNM901MA	Záróvizsga	--	zv.	0		6